

ZÁŘÍ A ŘÍJEN

Po žních začínají myslivci s přikrmováním spárkaté i drobné zvěře jadrnými krmivými a krmitelnými zemědělskými a potravinářskými odpady. Letošní žně začínaly později, díky deštům probíhaly pomalu, s dobrými výnosy. Krmiv bude dostatek, protože na mnoha plochách klesla kvalita pod výkupní parametry pro potravinářské využití. Při nákupu je nutné dbát na jejich kvalitu a na dobré podmínky uskladnění. Zaplísnění ve skladech i v příkrmovacích zařízeních značně snižuje efekt přikrmování, zvěř nepomůže a může ohrozit její zdraví. Umístění krmelců je nutno měnit v návaznosti na plochy oseté ozimou řepkou, aby vho dným přikrmováním bylo možné eliminovat hromadné úhyny zvěře zapříčiněné vysokou konzumací listů řepky. I když během registrace odrůd řepky v ČR nejsou povolovány odrůdy s vysokým obsahem jedovatých glukosinolatů, zemědělci je přesto pěstují na základě jejich registrace ve společném katalogu odrůd EU a takovýchto plochách dochází k největším úhynům. Krmelce jsou pravidelně kontrolovány a průběžně opravovány, a to i z důvodů častých projevů vandalizmu zvláště v příměstských oblastech.

V září začínají svou funkci plnit tzv. „biopásy“, které zvyšují úživnost honitby a poskytují kryt pro zvěř. Pro biopásy je vhodné využít nepravidelné okraje velkých pozemků zvláště v blízkosti lesa. Na polích vzhází ozimá řepka, výdrol obilnin, probíhá setová orba pro ozimé obilniny a probíhá setí ozimého ječmene, později pšenice, žito a tritikale. Končí sklizeň máku, probíhá sklizeň sóji, lupiny, slunečnice, poloraných odrůd brambor a kukuřice na siláž. Na polích, kde probíhá sklizeň je dle nového zákona o myslivosti 449/2001 Sb. zakázáno lovit zvěř, tedy na pozemcích, na kterých současně probíhá sklizeň a také na sousedních pozemcích ve vzdálenosti do 200 m od hranice těchto pozemků, a to z důvodu bezpečnosti. Škody na kukuřici způsobené zavíječem kukuřičným jsou opět vysoké a jsou zaměnitelné s poškozením divočáky. Pěstování kukuřice odolné proti zavíječi je perspektivní nejenom z hlediska ochrany přírody a snižování spotřeby pesticidů, ale i pro vysokou kvalitu siláže či zrna bez plísní a mykotoxinů. Začátkem sklizně kukuřice na siláž začíná vyšší migrace černé zvěře a s tím související nebezpečí pro řidiče. V lesích probíhá asanace stromů po polomech a napadení kůrovci. Při vyšší vlhkosti půdy je možno provést podzimní výsadbu stromů. Do suché půdy vysazovat nemá smysl z důvodu vysoké nákladovosti na zalévání.

Srnčí zvěř se intenzivně paství a postupně začíná přebarvovat (měnit srst) což lze využít pro rozpoznání průběžných kusů „holé“ srnčí zvěře. Od září začíná lov kachen a myslivci dle nového zákona o myslivosti musí pro lov vodního ptactva používat ocelové broky, protože končí přechodné období dané § 71 nového zákona o myslivosti 449/2001 Sb. I když jsou ocelové broky tvrdší, k poškozování hlavní by nemělo docházet, protože moderní brokové náboje tuzemské výroby jsou vybavené chrániči broků, které brání kontaktu broků se stěnou hlavně a snižují tak nebezpečí opotřebení hlavní. Při honění na kachny je nutno počítat i s kontrolami Policie ČR, která i v letošním roce bude sledovat

podržování zákazu konzumace alkoholu při lovu a platnost všech potřebných dokladů.

Za jasných nocí se myslivci věnují lovu černé zvěře zvláště na strništích a posečených loukách. Zásadně však neloví samostatné kusy. Jsou to zpravidla kňourci, kteří se oddělili od tlup, příliš neškodí a budou tvořit základ sociální struktury populace černé zvěře. Probíhá houbařská sezóna, proto je na místě dodržování všech bezpečnostních pravidel při lovu. Na svátek Sv. Václava vrcholí jelení říje. V tomto období je vhodné ponechat v honitbách klid „pro dobu lásky“ a napláňovat lov holé zvěře jelení na pozdější dobu. Jelení říje je pro mnohé svátkem, a proto vybírají ušetřenou dovolenou a vyrazí do hor pozorovat tuto nevdědnou událost.

V krajině chybí voda, proto při suchém počasí musí myslivci doplňovat vodu do napajedel. Nedostatek vody v krajině způsobuje vysokou migraci zvěře, která je jednou z příčin škod na zemědělských kulturách. Zemědělci často osévají jednou plodinou souvislé plochy přesahující 500 ha, což je další důvod vyšší migrace zvěře a dokládá nesmyslnost argumentů lobbistů, kteří prosazují snížení velikostí honiteb na 100 ha.

Bez jakýchkoliv blokad a demonstrací ekologických aktivistů provedli rybáři v některých regionech odstřel zákonem chráněných kormoranů. Katastrofální stav Šumavy dokládá, že překročné ustanovení Národního parku z dřívě hospodářského lesa (smrkové monokultury) bylo chybné a tragicky i skočily snahy vědecké rady Národního parku regulovat procesy čisté přírodní cestou. Již deset let ekologičtí aktivisté tvrdí, že výskyt kalamičné přemnožené kůrovce na Šumavě již graduje, a ten mezitím způsobil škodu Českému republiky jako vlastníkovi tamních lesů v řádu miliard korun. Ekologové i nadále ochraňují svými těly kůrovcem napadené stromy a prosazují devastaci dalších částí Šumavy. František Krejčí jako ředitel Národního parku Šumava vytěžil v letech 2009-10 i v prvních zónách 700 000 kubiků dřeva s podporou Hnutí Duha. Nový ředitel Stránský je kritizován, že je nucen vytěžít pouhý zlomek dřívě těženého množství, ale bez provize pro ekologické aktivisty a vědeckou radu.

Od konce léta do konce ledna díky probíhající lovecké sezóně se dostává na trh ve větším měřítku zvěřina. Vzhledem k jejímu původu je možné považovat zvěřinu za velmi kvalitní biopotravinu, protože na rozdíl od masa produkovaného v režimu ekologického zemědělství nebo normální zemědělské výrobě se u zvěře nepoužívají antibiotika, proto je možné naprosto vyloučit jakékoliv rezidua. Produkce zvěřiny je pod stálým a přísným veterinárním dozorem.

Lidé z Křivoklátska se obávají důsledků vyhlášení Národního parku a vyhlásili patiči proti zřízení Národního parku Křivoklátsko. Ten není nezbytným krokem pro zajištění ochrany uvedených oblastí, tamní lesy nejsou přirozené nebo lidskou činností málo ovlivněné. Lesy jsou skvostem, který budovaly více než 200 let řady

generací lesníků, tj. jedná se o území, které je dlouhodobě lidskou činností ovlivňované. Základní podmínky daná zákonem o ochraně přírody a krajiny tak nejsou naplněny. Dále nesouhlasí aby toto území bylo následně v převážné míře převedeno do bezzásahového režimu s tzv. přirozeným vývojem. Nesouhlasí se zřízením další instituce - správy národního parku hrazené z našich daní, tj. s dalším zatížením státního rozpočtu v době, kdy jsou připravována další daňová zatížení občanů. Požadují zachovat Berounku volnou pro rybáře a pro vodáky.

Co dalšího se děje v honitbách?

V první polovině září:

- 1.9. začíná lov kachny divoké, jelence běloocasého, srn a srnčat
- odlétá čáp černý, včelojed lesní a bukač velký
- dozrávají poslední ostružiny, bezinky a žaludy
- v lesích probíhá asanace stromů napadených kůrovcem

V druhé polovině září:

- začíná jelení říje
- 16.9. Světový den „Uklidme svět“
- dozrávají bukvice
- odlétá jiříčka obecná, linduška lesní, kukačka obecná a vlašťovky
- 22.9. Evropský den bez aut
- 28.9. vrcholí jelení říje
- na polích se seje ozimá pšenice, žito a tritikale

V první polovině října:

- Nejstarší srnci shazují paroží.
- Přilétá husa polní a havran.
- Padají kaštany.
- Jelení a srnčí zvěř přebarvují do zimní srsti.
- Končí agrotechnický termín setí ozimých obilovin.
- Na polích kvete hořčice a svazenka setá na „zelené hnojení“.
- Probíhá kontrola oplocenek výsadeb a oplocení mladých listnáčů.
- Myslivci kontrolují technický stav přeživších obůrek.
- Průběžně asanace stromů napadených kůrovcem.
- Za vlhkého počasí probíhá podzimní výsadba stromků

V druhé polovině října:

- Kvetou ocúny.
- Začíná daňčí říje. Začíná říje jelena siky.
- Přitahují kvíčaly.
- Starší srnci shazují paroží.
- Odlétá špaček.
- Jezevci a plázi upadají do zimního spánku.
- Na polích se dokončuje zimní orba, je prováděna aplikace herbicidů v obilovinách, probíhá sklizeň kukuřice na zmo.
- V lesích probíhá natírání stromků repelenty proti okusu.

PŘI LOVU JE NUTNO DBÁT VŠECH ZÁSAD BEZPEČNOSTI

Měsícem září přichází hlavní lovecká sezona. Hned od počátku září se myslivci věnují lovu holé zvěře srnčí. Zvěř se intenzivně paství a postupně začíná přebarvovat (měnit srst). Právě v tuto dobu lze nejlépe poznat průběžné kusy. Předmětem lovu by měly být zejména slabé kusy. Za jasných nocí se myslivci věnují lovu černé zvěře zvláště na strništích a posečených loukách. Zásadně však neloví samostatné kusy. Jsou to zpravidla kňourci, kteří se oddělili od tlup, příliš neškodí a budou tvořit základ sociální struktury populace černé zvěře. Protože v září probíhá říje jelení zvěře, je dobré ponechat v honitbách klid „pro dobu lásky“ a napláňovat lov holé zvěře jelení na pozdější dobu. Je také nutno důrazně připomenout, že je zcela nepřipustné lovit na polích, kde probíhá sklizeň - zákon o myslivosti 449/2001 Sb. zakazuje lovit zvěř na pozemcích, na kterých současně probíhá sklizeň a také na sousedních pozemcích ve vzdálenosti do 200 m od hranice těchto pozemků.

V říjnu vrcholí daňčí říje. Pokud nebyl proveden průběžný lov holé daňčí zvěře dřívě, je nutné jej ponechat na pozdější období. Daňčí zvěř se daří na celém území ČR, avšak její stavy ve volnosti a její kvalita v posledních letech dramaticky poklesly, a to díky aplikaci nového zákona o myslivosti do praxe a velmi tvrdé politice LČR vůči spárkaté zvěři, což vede ke snižování populace daňka žijícího ve volnosti. Naproti tomu narůstá počet daňků chovaných v oborách. Daňčí zvěř byla dovezena do Evropy pravděpodobně již Římany ve druhém až pátém století a rozšířila se postupně do celé střední Evropy. Daňek bývá blíže určován podle popisu vývoje, tvaru a jakosti paroží (špičák, vařečkář, slabý, silný nebo kapitální lopatáč). Podobně jako u jelení zvěře jsou i u daňčí zvěře značné rozdíly ve velikosti a váze mezi oběma pohlavími a navíc značné rozdíly mezi zvěřmi z různých lokalit. Způsobem života se daňčí zvěř podobá jele-

HELE, AŽE NÁM LIŠKY ROSTOU, CO?

ní zvěř, obývá však nižší polohy a vyžaduje rozsáhlejší travní porosty. Ve volné přírodě je velmi opatrný a ostražitý. Velmi dobře plave a zdolává skokem i značně vysoké překážky. Daněk se výborně hodí pro oborní chovy, které mají v ČR velmi vysokou úroveň. Je zvěř společenskou a mimo období kladení žije většinou v početnějších skupinách. Dospělí dančí utvářejí samostatné skupiny, nejstarší žijí samotářsky.

PRÁCE V LESE

V semenářství sbíráme semena jedle, douglasky, vejmutovky, dubů, habrů na zeleno, olše šedé a zelené a semena některých keřů. V říjnu sbíráme šišky borovice horské (kosodřeviny) a semeno tisů. Pokračujeme ve sběru semen dubu, buku, habru, javoru, jasanu, lip, olší, ořešáku, jírovce, břeku a některých keřů. Semena břeku, jírovce, tisů a některých keřů zakládáme do pisku. **Ve školkařství** končíme s pletím a kypřením. Sčítáme semenáčky a sazenice. Zakládáme nové komposty. V říjnu vyzvedáváme, třídíme a zakládáme listnaté sazenice (nevyzvedáváme však sazenice akátu, dubu a topolu pro jamní výsadbu). Provádíme hlubokou orbu, připravujeme plochy pro podzimní výsev semen jedle, douglasky, vejmutovky, javoru, buku a dubu a vyséváme. Zabezpečujeme sazenice proti mrazům. Přehazujeme komposty. Opravujeme sněžné jámy a opločnění školek proti vniknutí zvěře. Pro podzimní výsadbu topolů připravujeme vápno a hnůj. **V pěstitelských pracích** chráníme kultury před vysokou buňou ošlapováním nebo ožínáním. Zaměřujeme se rovněž na ochranu kultur před zvěří. Seje se semeno jedle do porostu. Zajišťujeme podzimní zalesňování. Pokračujeme v přípravě půdy pro zalesňování na příští jaro, ve zraňování půdy pro přirozené zmlazení a v prořezávkách a probírkách porostů. **V ochraně lesa** dokončujeme zpracování posledních zbytků kůrovcového dříví. Nové lapáky již neklademe. Pokračujeme v kontrolách škůdců zimujících v půdě. Chemicky zasahujeme proti mladým housenkám bourovice borového, popř. druhému pokolení hřebenule borové. Zajišťujeme kultury proti okusu a ohryzu zvěře. V suchém období se stává stařina opět nebezpečnou pro vznik požárů. Zajišťujeme proto v případě potřeby protipožární ochranu. **Ve výrobě** v polohách, kde již nastává vegetační klid, začínáme s **těžbou listnáčů**. V nahodilé těžbě zpracováváme souše, zlomy a vývraty. Pokračujeme v opravách cest. Probíhá sběr kaštanů, jeřabin, šípků, trnek, bezinek.

Myslivci se věnují sběru kaštanů a žaludů, a pokud mají možnost, tak je i vykupují od sběratelů. Sběru se věnují i některé základní školy. Plody je zapotřebí dosušit na skladovatelnou vlhkost, aby nedošlo k zaplísnění. V průběhu listopadu a prosince je pak odvázejí do příkrmovacích zařízení a zpestřují jimi zvěř potravu. Kaštany i žaludy mají vysokou dietetickou hodnotu a třísloviny obsažené v těchto plodech jsou pro zvěř prospěšné a v konečném důsledku pomáhají snižovat škody na lesních kulturách.

Ing. Jiří Šilha, mobil: 604 953 043
e-mail: jiri.silha@centrum.cz
Nezkrácený článek je k dispozici na www.bohemica.cz

XVIII. Svatohubertské slavnosti v Praze

Osmnácté Svatohubertské slavnosti v Praze pořádá Řád svatého Huberta (ŘSH) v sobotu 1. října 2011. Jedná se o akci nekomerčního charakteru pro širokou veřejnost - zvláště pak pro rodiny s dětmi, myslivce a přítele přírody. Slavnosti jsou financovány ze sponzorských darů a dobrovolných příspěvků členů a přátel Řádu sv. Huberta.

Akce tohoto rozsahu by byla jen těžko představitelná bez spolupráce s partnery, kterými jsou např. Arcibiskupství pražské, Královská kanonie premonstrátů na Strahově, Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského nebo Českomoravská myslivecká jednota.

Sedmáct předchozích ročníků těchto slavností, které dosud byly pořádány na Kuku, bylo vždy úspěšných a v posledních letech návštěvnost přesahovala deset tisíc osob. V r. 2011 začala velkorysá revitalizace Kuku. Proto se ŘSH rozhodl uspořádat letošní slavnosti v Praze v inspirujících prostorách údolí a křížení cest mezi Petřínem a Hradčany - současně mezi Strahovským klášterem Premonstrátů a zahradou kláštera sester Boromejek pod Petřínem.

Slavnosti budou zahájeny v 10 hodin troubenou Svatohubertskou mší za zemědělské lesníky a myslivce v chrámu sv. Víta, celebrou Mons. Dominikem Dukou OP, arcibiskupem pražským a primasem

českým.

Troubená mše je unikátním hudebním uměleckým dílem, jehož party loveckých rohů a borlic rozeznělé v akustice nádherného chrámu jsou skutečným zážitkem i pro laiky a všechny milovníky hudby. Pěvecké party budou předneseny pěveckým sborem Řádu svatého Huberta. Mše bude také přenášena v přímém přenosu 2. programem České televize.

Po mši přejde slavnostní průvod z Arcibiskupského paláce do Strahovského kláštera, kde bude během celého dne probíhat bohatý program. Návštěvníci slavností naleznou zajímavé a v Praze neobvyklé zážitky také na přilehlé strahovské stráni a v zahradě nemocnice Řádu Boromejek. Nebudou chybět ukázky dravců a lovu sokolníků, výcviku loveckých psů nebo vábení jelenů. V chrámových prostorech si přijdou na své milovníci hudby i výtvarného umění. Nejednoho malého i velkého zvědavce jistě potěší možnost svést se v historickém kočáru taženém kladrubskými plnokrevníky.

Již tradičně budou slavnosti zakončeny velkolepým ohňostrojem s hudebním doprovodem a moderovaným slovem na téma „Poznání dobra a zla“.

Součástí slavností bude několik desítek stánků s ukázkami tradičních řemesel,

prodejem potřeb pro myslivost a pobyt v přírodě, různých předmětů a s občerstvením včetně nápojů.

Jan František Votava
Velmistř ve službě Řádu svatého Huberta
www.radsvatehohuberta.cz

Petice: Nesouhlas se zřízením Národního parku Křivoklátsko

Petice dle z. č. 85/1990 Sb., o právu petičním - **Nesouhlas se zřízením Národního parku Křivoklátsko**
Předseda petičního výboru: Karel Breník, Náměstí Sv. Čecha 83, 270 23 Křivoklát - oprávněný jednat

Další členové petičního výboru:
JUDr. Jiří Hadrava, Městečko 123, 270 23 Křivoklát
Jiří Rohla, starosta obce, Běleč 31, 273 63 Bratronice
Adresát: Vláda České republiky

Znění petice:

My, níže podepsaní, nesouhlasíme se vznikem Národního parku Křivoklátsko a žádáme Vládu České republiky, aby uvedený návrh zamítla, a to z následujících důvodů:

- Není pravda, že zřízení Národního parku Křivoklátsko je nezbytným krokem pro zajištění ochrany uvedené oblasti. Ochrana přírodních hodnot Křivoklátska je dostatečně zajištěna stávajícími kategoriemi zvláště chráněných území, to znamená chráněná krajinná oblast (CHKO) spolu s dalšími kategoriemi maloplošných chráněných území (NPR, PR atd.).
- Není pravda, že Křivoklátsko je rozsáhlé území, jehož značnou část zaujímají přirozené nebo lidskou činností málo ovlivněné ekosystémy, což je podmínkou pro zařazení území do kategorie národní park dle zákona o ochraně přírody a krajiny. Křivoklátské lesy jsou skvostem,

který budovaly více než 200 let řady generací lesníků, tj. jedná se o území, které je dlouhodobě lidskou činností ovlivňované. Základní podmínka daná zákonem o ochraně přírody a krajiny tak není naplněna.

- Nesouhlasíme s tím, aby toto území bylo následně v převážné míře převedeno do bezzásahového režimu s tzv. přirozeným vývojem, což je v současnosti dominantní strategie národních parků prosazovaná různými občanskými sdruženími po vzoru strategie IUCN pro národní parky. Tato strategie by nutně vedla k postupnému omezení přístupnosti krajiny (vstup po značených cestách za úplat, zákaz volného vstupu do lesa, postupné zarůstání vybudované cestní sítě a tím i zánik průhledů) a dostupnosti požitků z lesa (omezení sběru lesních plodů a hub) či omezení dostupnosti dříví pro místní obyvatele, což v konečném důsledku povede k záměně levného a ekologického paliva za paliva více zatěžující životní prostředí.
- Nesouhlasíme se zřízením další instituce - správy národního parku hrazené z našich daní, tj. s dalším zatížením státního rozpočtu v době, kdy jsou připravována další daňová zatížení občanů a snižování sociálních dávek. Považujeme za zbytečné vynakládat ročně stovky milionů korun z kapes daňových poplatníků na provoz nové a dle našeho názoru zbytečné instituce národního parku.

- Nesouhlasíme s přesunem kompetencí na správu národního parku a ministerstvo životního prostředí, požadujeme zachovat stávající možnosti rozhodování o regionu.
  - Požadujeme, aby lesy poskytovaly dál místním lidem práci, obživu, dřevo do kamen, prostor k relaxaci.
  - Požadujeme zachovat lesy zelené a otevřené pro všechny k lesu a přírodě šetrné aktivity. Chceme, aby je dál mohli plošně využívat rodiny s dětmi, houbaři, turisté, fotografové, cyklisté, myslivci a všichni milovníci volné přírody bez ohledu na to, jestli se jedná o místní obyvatele, chataře, chalupáře, nebo návštěvníky z jiných oblastí ČR.
  - Požadujeme zachovat Berounku volnou pro rybáře a pro vodáky.
  - Požadujeme zachovat křivoklátskou přírodu v duchu už vyhlášeného Lesnického parku Křivoklátsko jako „Území pro přírodu i pro lidi“.
- Na základě výše uvedených argumentů žádáme, aby Vláda ČR zamítla návrh zákona o NP Křivoklátsko v plném rozsahu a zachovala ochranu území v současné kategorii CHKO.

V Křivoklátě dne 8. srpna 2011

Poznámky:
Podpisové archy k dispozici u K. Breník (T 313 558 133, e-mail: karel.brenik@seznam.cz).
Jednání vlády, které mělo být původně v září bylo přesunuto na říjen 2011.
Do 31.8.2011 se sešlo cca 2500 podpisů.